

Bruksela, 20 maja 2022 r.
(OR. en)

9336/22

DEVGEN 100
ACP 60
RELEX 676

WYNIK PRAC

Od: Sekretariat Generalny Rady

Data: 20 maja 2022 r.

Do: Delegacje

Nr poprz. dok.: 8938/22

Dotyczy: Odnowione partnerstwo UE z krajami najsłabiej rozwiniętymi
– Konkluzje Rady (20 maja 2022 r.)

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie odnowionego partnerstwa UE z krajami najsłabiej rozwiniętymi zatwierdzone przez Radę na jej 3870. Posiedzeniu w dniu 20 maja 2022 r.

**Konkluzje Rady w sprawie
odnowionego partnerstwa UE z krajami najslabiej rozwiniętymi**

1. UE i jej państwa członkowskie są zdecydowane promować ambitne partnerstwa międzynarodowe i angażują się we wspólne działania z krajami najslabiej rozwiniętymi (LDC) na rzecz znajdowania wielostronnych rozwiązań globalnych wyzwań, zgodnie z Nowym europejskim konsensusem w sprawie rozwoju, i w świetle wyzwań, przed którymi stoją te kraje w zakresie realizacji Agendy 2030 i jej 17 celów zrównoważonego rozwoju, a także celów porozumienia paryskiego. W tym kontekście Rada przypomina o zobowiązaniu UE i jej państw członkowskich do wyeliminowania ubóstwa oraz głodu, zmniejszenia podatności na zagrożenia i przeciwdziałania problemowi nierówności, by nikt nie był pomijany.
2. W świetle intensyfikacji rywalizacji geopolitycznej i rosnącej globalnej konkurencji Rada podkreśla potrzebę wzmocnienia skutecznego multilateralizmu i wspólnego promowania zrównoważonych partnerstw międzynarodowych opartych na wspólnych wartościach, prawach człowieka, równości płci i wzajemnym szacunku. Kraje LDC są cenionymi partnerami geopolitycznymi w zapewnianiu bardziej odpornego i bezpieczniejszego świata, a także zrównoważonej i sprzyjającej włączeniu społecznemu globalnej odbudowy w kontekście pandemii COVID-19 i rosyjskiej agresji na Ukrainę. Rada zwraca się do Komisji, ESDZ i państw członkowskich o reagowanie na szczególne potrzeby krajów LDC poprzez skuteczną realizację wspomnianych partnerstw, by wspierać przyspieszenie realizacji celów zrównoważonego rozwoju.
3. Rada przypomina, że oficjalna pomoc rozwojowa (ODA) pozostaje jednym z głównych źródeł finansowania dla najbiedniejszych krajów, szczególnie krajów LDC, które nie dysponują krajowymi zdolnościami w zakresie pozyskiwania środków finansowych z innych źródeł. UE i jej państwa członkowskie, które dostarczają najwięcej oficjalnej pomocy rozwojowej na świecie, potwierdzają swoje zobowiązanie do wspólnego osiągnięcia celu zakładającego przekazywanie do 2030 r. krajom LDC pomocy na poziomie 0,20 % dochodu narodowego brutto; jest to jeden z głównych celów przewidzianych w planie działania z Addis Abeby. Rada podkreśla znaczenie obecnego zróżnicowanego traktowania krajów najslabiej rozwiniętych i z zadowoleniem przyjmuje zmianę kryteriów wychodzenia z grupy krajów uznawanych za LDC, dzięki której poza dochodem na mieszkańca uwzględnia się szczególne wyzwania stojące przed tymi krajami, w tym związane z zasobami ludzkimi i podatnością na zagrożenia gospodarcze i środowiskowe.

4. Rada z zadowoleniem odnotowuje fakt, że przyjęty w marcu 2022 r. dauhański program działania zawiera zobowiązania do podjęcia bardziej konkretnych kroków, by wspierać kraje LDC, i podkreśla znaczenie zobowiązań UE, jej państw członkowskich oraz europejskich banków rozwoju i instytucji finansowych dla jego realizacji. Oczekuje na drugą część piątej konferencji ONZ w sprawie krajów LDC zaplanowaną na 2023 r. i wzywa do działań na rzecz osiągnięcia ambitnych wyników. Rada przypomina ponadto, jak ważne jest zajęcie się konkretnymi wyzwaniami, przed którymi stoją kraje wychodzące z grupy krajów uznawanych za LDC, z myślą o zapewnieniu zrównoważonego i sprawnego procesu przejścia.
5. Rada ponownie zwraca uwagę, że podejście UE do partnerstw międzynarodowych opiera się na zrównoważonym i przewidywalnym finansowaniu oraz na zasadach skutecznej współpracy na rzecz rozwoju, na wspólnych wartościach i jak najlepszym wykorzystywaniu podejścia „Drużyna Europy”. Rada zachęca Komisję, ESDZ i państwa członkowskie do uwzględniania szczególnych potrzeb krajów LDC przy wdrażaniu regionalnych i globalnych partnerstw i strategii, w oparciu o inkluzywne procesy, zasadę samoodpowiedzialności i kwestie będące przedmiotem wspólnego zainteresowania. W tym duchu Rada zwraca się do Komisji, ESDZ i państw członkowskich o podjęcie działań w związku z zobowiązaniami podjętymi na szczycie UE–UA w Brukseli w dniach 17 i 18 lutego 2022 r. oraz na forum ministerialnym UE – Indo-Pacyfik w Paryżu 22 lutego 2022 r., a także o wykorzystanie dorobku prawnego partnerstwa AKP–UE.
6. Rada podkreśla znaczenie skutecznego zajęcia się pierwotnymi przyczynami i kluczowymi czynnikami wywołującymi konflikty i niestabilność występujące w wielu krajach LDC i obejmującymi nierówności, brak demokratycznych i dobrych rządów oraz praworządności, zmianę klimatu i walkę o zasoby naturalne. W tym kontekście Rada podkreśla również, że należy nadal przeciwdziałać pierwotnym przyczynom nielegalnej migracji i przymusowych wysiedleń. Wyzwania te uwypuklają kluczową rolę zintegrowanych i trwałych podejść opartych na powiązaniu pomocy humanitarnej, rozwojowej i na rzecz pokoju oraz znaczenie przeprowadzania wspólnych analiz konfliktów. Rada odnotowuje, że ubóstwo i nierówności, w szczególności w krajach najslabiej rozwiniętych, zwiększają ryzyko konfliktów i niestabilności. W tym kontekście Rada podkreśla potrzebę zapobiegania nowym kryzysom i reagowania na nie oraz budowania odporności, by przeciwdziałać czynnikom powodującym niestabilność i wspierać trwałą odbudowę sprzyjającą włączeniu społecznemu – z wykorzystaniem podejścia zakładającego lepszą i bardziej ekologiczną odbudowę, przy czym należy uwzględniać cele zrównoważonego rozwoju, zwalczać wszelkie rodzaje nierówności i nie pozostawiać nikogo w tyle.

7. Rada z głębokim zaniepokojeniem odnotowuje znaczący negatywny wpływ, jaki rosyjska agresja na Ukrainę wywiera na światowe bezpieczeństwo żywnościowe i ceny żywności. Pogarsza to dodatkowo i tak już bardzo złą światową sytuację w zakresie bezpieczeństwa żywnościowego spowodowaną pandemią COVID-19, zmianą klimatu i innymi globalnymi wyzwaniami, które to zjawiska dotyczą w szczególności kraje LDC i kraje najbardziej zależne od zewnętrznych dostaw żywności, energii i nawozów, co podkreśliła grupa ONZ ds. reagowania kryzysowego. W związku z tym Rada potwierdza, że aby zintensyfikować międzynarodowe wysiłki na rzecz przeciwdziałania globalnym problemom dotyczącym bezpieczeństwa żywnościowego i żywieniowego, potrzebna jest terminowa i skuteczna koordynacja z organizacjami międzynarodowymi i innymi odpowiednimi partnerami i inicjatywami, takimi jak FAO i inne agencje z siedzibą w Rzymie, światowy sojusz grupy G-7 na rzecz bezpieczeństwa żywnościowego oraz inicjatywa FARM. Rada podkreśla w szczególności potrzebę wzmocnienia własnych zdolności krajów najsłabiej rozwiniętych w zakresie zrównoważonej produkcji żywności, a także potrzebę dywersyfikacji ich łańcuchów dostaw i zmniejszenia barier utrudniających otwarty handel produktami spożywczymi. Zgodnie z komunikatem z marca 2022 r. pt. „Zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego i zwiększenie odporności systemów żywnościowych” UE będzie nadal wspierać kraje partnerskie, zwłaszcza te znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji, w ich transformacji w kierunku odpornych i zrównoważonych systemów żywnościowych.
8. Rada podkreśla bardzo dużą podatność krajów LDC w odniesieniu do zmiany klimatu, utraty różnorodności biologicznej i degradacji środowiska oraz ich istotną rolę w ochronie klimatu i zachowywaniu różnorodności biologicznej. W kontekście porozumienia paryskiego i paktu klimatycznego z Glasgow Rada uznaje szczególne potrzeby i wyzwania krajów LDC w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu i jej łagodzenia. Ponadto Rada z zadowoleniem przyjmuje postępy poczynione w odniesieniu do krajów LDC podczas 26. Konferencji Stron UNFCCC i w ramach ostatnich prac IPCC, na przykład jego wkład w analizę dotyczącą skutków, adaptacji i podatności. Wzywa do przyjęcia, podczas 15. Konferencji Stron Konwencji o różnorodności biologicznej, ambitnych nowych globalnych ram na rzecz różnorodności biologicznej, które będą zawierać wyraźne cele oraz silny i przejrzysty system wdrażania i którym towarzyszyć będą odpowiednie zasoby finansowe i niefinansowe niezbędne dla krajów najsłabiej rozwiniętych. Podobnie jak w innych krajach, strategie polityczne krajów LDC dotyczące rozwoju gospodarczego i społecznego, przystosowania się do zmiany klimatu, ochrony i zrównoważonego wykorzystywania różnorodności biologicznej, zintegrowanego gospodarowania zasobami wodnymi oraz walki z degradacją gleby, wylesianiem i pustoszczeniem, a także środki gotowości na wypadek klęsk żywiołowych powinny być wdrażane w sposób zintegrowany i spójny w celu zwiększania odporności na zmianę klimatu i sprzyjania zrównoważonemu zarządzaniu ekosystemem naturalnym, czego przykładem może być akcelerator dla inicjatywy Wielki Zielony Mur.

9. Rada z niepokojem odnotowuje, że kryzys związany z COVID-19 wyraźnie pokazał wysoką podatność krajów LDC na wstrząsy zewnętrzne i spowodował spowolnienie w osiągnięciu przez nie celów zrównoważonego rozwoju, w szczególności w zakresie rozwoju społecznego. Rada zwraca się do Komisji, ESDZ i państw członkowskich o położenie szczególnego nacisku na rozwój społeczny w krajach LDC poprzez przyjęcie całościowego podejścia obejmującego dziedziny zdrowia i praw człowieka, bezpieczeństwa żywnościowego i żywienia, edukacji, cyfryzacji, dostępu do ochrony socjalnej i tworzenia godnych miejsc pracy. W związku z tym Rada przypomina o znaczeniu podejścia transformacyjnego uwzględniającego pierwotne przyczyny różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn, a także podkreśla, że czynienie postępów w zakresie równouprawnienia płci, wzmacniania pozycji kobiet i uwzględniania aspektu płci oraz podjęcie działań przeciwko dyskryminacji z wielu przyczyn jednocześnie, z jaką spotykają się osoby podatne na zagrożenia lub marginalizowane, jest szczególnie istotne w krajach LDC i stanowi jeden z priorytetów UE we wszystkich obszarach działania. W tym kontekście Rada przypomina, że UE podtrzymuje swoje zobowiązanie do dołożenia większych starań i intensywniejszego działania na rzecz propagowania, ochrony i urzeczywistniania wszystkich praw człowieka oraz do pełnego i skutecznego wdrożenia postanowień pekińskiej platformy działania, programu działania Międzynarodowej Konferencji na temat Ludności i Rozwoju oraz wyników ich konferencji przeglądowych, a także podtrzymuje swoje zobowiązanie na rzecz zdrowia i praw reprodukcyjnych i seksualnych. Mając to na względzie, UE potwierdza wolę propagowania, ochrony i realizowania prawa wszystkich osób do sprawowania pełnej kontroli oraz do swobodnego i odpowiedzialnego decydowania – w sposób wolny od dyskryminacji, przymusu i przemocy – w kwestiach dotyczących własnej seksualności oraz zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego. UE podkreśla po raz kolejny potrzebę zapewnienia powszechnego dostępu do wysokiej jakości i przystępnych cenowo wszechstronnych informacji na temat zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego, edukacji w tym zakresie, w tym do wszechstronnej edukacji seksualnej, oraz dostępu do usług opieki zdrowotnej.
10. Rada zwraca się do Komisji, ESDZ i państw członkowskich o dalsze udzielanie wsparcia na rzecz wzmacniania zdolności systemów opieki zdrowotnej i infrastruktury publicznej w krajach LDC w celu osiągnięcia powszechnego zabezpieczenia zdrowotnego. Należy zwrócić szczególną uwagę na ramy regulacyjne i zdolności w zakresie produkcji leków oraz na poprawę dostępu do wody, urządzeń sanitarnych i higieny (*WASH*) i do podstawowych usług zdrowotnych. W tym kontekście Rada zwraca uwagę na inicjatywy „Drużyny Europy” prowadzone w Afryce, dotyczące np. bezpieczeństwa zdrowotnego i zapobiegania pandemiom, gotowości i reagowania na nie, e-zdrowia, produkcji szczepionek, leków i technologii związanych z produktami zdrowotnymi i dostępu do tych szczepionek, leków i technologii czy wspierania instytucji zdrowia publicznego.

11. Rada podkreśla, że należy wspierać wzmocnienie systemów edukacji w krajach LDC, aby umożliwić równy i włączający dostęp do wysokiej jakości edukacji dla wszystkich, ze szczególnym uwzględnieniem dziewcząt i młodych kobiet, osób z niepełnosprawnościami i osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji. Rada podkreśla potrzebę zwracania szczególnej uwagi na dietę, jakiej potrzebują dzieci i młodzież, by rosnąć i rozwijać się w celu zrealizowania swojego pełnego potencjału; dietę tę mogą także zapewniać szkolne programy w zakresie zdrowia i żywienia. Rada podkreśla znaczenie młodych ludzi w kształtowaniu przyszłości swoich krajów oraz potrzebę zapewnienia im perspektyw na przyszłość dzięki rozwijaniu umiejętności i lepszej integracji zgodnie z potrzebami lokalnego rynku pracy. Rada zwraca się do Komisji, ESDZ i państw członkowskich, by wspierały budowanie w krajach LDC zdolności szkolnictwa podstawowego i średniego, kształcenia i szkolenia technicznego i zawodowego (TVET) oraz szkolnictwa wyższego i instytucji badawczych. W związku z tym Rada podkreśla, jak ważne jest, by angażować naukowców z krajów LDC w odnowiony proces refleksji nad wyzwaniem specyficznymi dla danego kraju i regionu oraz nad odpowiednimi instrumentami pozwalającymi stawiać im czoła.
12. Rada zachęca Komisję, ESDZ i państwa członkowskie do kontynuowania wysiłków na rzecz wzmocnienia wewnętrznych zdolności gospodarek krajów LDC poprzez promowanie zrównoważonego rozwoju, handlu i odporności gospodarczej, w tym w drodze reform strukturalnych skupiających się w szczególności na wzmocnieniu mobilizacji zasobów krajowych, zarządzania finansami publicznymi, dobrych rządów i na poprawie warunków służących rozwojowi sektora prywatnego i bezpośrednim inwestycjom zagranicznym, a także na odpowiedzialnym prowadzeniu działalności gospodarczej i standardach należytej staranności na szczeblu lokalnym. Rada uznaje rolę wsparcia budżetowego i budowania zdolności, w tym z wykorzystaniem wiedzy specjalistycznej europejskiego sektora publicznego oraz partnerstw typu *peer-to-peer*, w dążeniu do osiągnięcia tych celów, tam gdzie pozwalają na to warunki. Rada wskazuje na słabości strukturalne na rynkach pracy w krajach LDC i na wpływ pandemii Covid-19 na produkcję i wydajność oraz podkreśla znaczenie wspierania zatrudnienia i godnych miejsc pracy, a także wzmocnienia instytucji rynku pracy. Ponadto Rada wzywa do terminowego, skoordynowanego i przejrzystego wdrożenia wspólnych ram postępowań oddłużeniowych wykraczających poza DSSI oraz inicjatywy związanej z dobrowolnym przekazywaniem przez państwa członkowskie i inne państwa o silnej pozycji zewnętrznej specjalnych praw ciągnięcia lub swobodnie wymienialnych walut na rzecz państw podatnych na zagrożenia w celu wsparcia ich odbudowy.

13. Rada zwraca się do Komisji, ESDZ i państw członkowskich o podejmowanie działań w związku z celami strategii Global Gateway w celu ułatwiania publicznych i prywatnych inwestycji w zrównoważoną konektywność i infrastrukturę wysokiej jakości w oparciu o określone w ramach dialogów z krajami partnerskimi potrzeby lokalnych i regionalnych gospodarek i społeczności i istniejące dla nich szanse, a także z myślą o strategicznych interesach UE. Rada zwraca się również do Komisji, by we współpracy z ESDZ, a także państwami członkowskimi i europejskimi bankami rozwoju i instytucjami finansowymi:

– zbadała możliwości udzielenia pomocy technicznej krajom LDC, w miarę możliwości zgodnie z podejściem „Drużyna Europy”, w celu wspierania rozwoju zrównoważonych projektów mogących uzyskać finansowanie z banków oraz stworzenia środowiska sprzyjającego zwiększeniu zrównoważonego finansowania i inwestycji;

– zbadała możliwości innowacyjnego i inkluzywnego finansowania z myślą o mobilizowaniu kapitału prywatnego dla krajów LDC, z uwzględnieniem istniejących najlepszych praktyk i powiązanych inicjatyw międzynarodowych, w tym partnerstwa G7 na rzecz infrastruktury i inwestycji.

Projekty dotyczące konektywności należy planować i wdrażać zgodnie z najwyższymi standardami społecznymi, gospodarczymi i środowiskowymi.

14. Rada uznaje również kluczową rolę, jaką w zrównoważonym rozwoju sprzyjającym włączeniu społecznemu odgrywają władze lokalne i organizacje społeczeństwa obywatelskiego jako niezależne podmioty zaangażowane w sprawowanie rządów i działalność na rzecz rozwoju, zarówno samodzielnie, jak i w roli partnerów wykonawczych. Rada wyraża zaniepokojenie kurczącą się przestrzenią działania dla społeczeństwa obywatelskiego i podkreśla zasadnicze znaczenie ochrony i wspierania przestrzeni społeczeństwa obywatelskiego w wielu krajach LDC. Współpraca zdecentralizowana i wiedza specjalistyczna sektora publicznego są również istotnymi narzędziami wykorzystywanymi w europejskiej polityce współpracy z krajami LDC, wzmacniającymi zdolności instytucjonalne oraz konsolidującymi lokalny rozwój gospodarczy i lokalne sprawowanie rządów.

15. Rada zachęca Komisję, ESDZ i państwa członkowskie do stosowania podejścia „Drużyna Europy” w celu zacieśnienia współpracy z krajami LDC i przy wdrażaniu Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – „Globalny wymiar Europy”. W ramach tego nowego całościowego i włączającego podejścia należy mobilizować wszystkie narzędzia dostępne krajom LDC, w szczególności inicjatywy „Drużyny Europy” i instrumenty europejskiej infrastruktury finansowej na rzecz rozwoju, takie jak Europejski Fundusz na rzecz Zrównoważonego Rozwoju Plus (EFZR+), zwiększając rolę europejskich banków rozwoju i instytucji finansowych, w tym Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) i Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju (EBOR), oraz współpracując z bankami lokalnymi i regionalnymi, a także innymi podmiotami międzynarodowymi. Szczególną uwagę należy zwrócić na specyficzne wyzwania związane z wdrażaniem działań i instrumentów w krajach LDC, zwłaszcza w przypadku sytuacji niestabilności, konfliktu lub sytuacji pokonfliktowej.
16. Rada podkreśla znaczenie zwiększenia spójności i widoczności partnerstwa UE z krajami LDC, jak przewidziano w podejściu „Drużyna Europy”, na przykład z wykorzystaniem strategii Global Gateway, i odnotowuje potrzebę kontynuowania skoordynowanej strategii komunikacyjnej w celu przeciwdziałania dezinformacji. Rada zwraca się do Komisji, ESDZ, EBI, EBOR i państw członkowskich o zapewnienie skutecznej komunikacji i działań dyplomatycznych, w tym poprzez koordynację między delegaturami UE a państwami członkowskimi, by informować o wspólnych wysiłkach podejmowanych przez UE w ramach podejścia „Drużyna Europy”.
-